

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, dr. Parti Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Perképviselési Osztály (1055 Budapest, Kossuth L. tér 4., ügyintéző: dr. Zolnai Gábor László jogtanácsos) által képviselt Magyar Állam alperes ellen **kártalanítás** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. július 16. napján kelt 10. P. 25.225/2007/43. számú ítélete ellen az alperes 2010. augusztus 31. napján 44. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében helybenhagyja azzal, hogy az alperes illetékfizetésre kötelezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 70.000 (hetvenezer) Ft + áfa másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes 2007. október 5. napján előterjesztett keresetlevelében 3.780.000 Ft vagyoni és 5.000.000 Ft nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest törvényes kamataival együtt. Előadta, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság a 136-553/2006. bü. számú ügyben 2006. június 15. napján őrizetbe vette nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette kísérlete és lőfegyverrel visszaélés bűntette miatt. Ezen ügyben 2006. június 15. és december 18. napja között előzetes fogvatartásban, 2006. december 18. és 2007. március 10. napja között házi őrizetben volt. Végül a Fővárosi Főügyészség 2007. április 13. napján meghozott NF. 7609/2006/48. számú határozatával a nyomozást megszüntette, mivel nem volt

megállapítható, hogy a bűncselekményt a felperes követte el, és a nyomozás folytatásától sem volt eredmény várható. Előjáróban tagadta, hogy esetében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 580. § (2) bekezdésében szabályozott kizáró ok fennállhatna. Vagyoni kárként a következőket érvényesítette: 1.) Kilenc hónapra 120.000 Ft/hó, összesen 1.080.000 Ft elmaradt jövedelem, mert letartóztatása előtt ilyen munkabérrel biztonsági őrként dolgozott. 2.) Hat hónapra 20.000 Ft/hó, összesen 120.000 Ft csomagköltség. 3.) Hat hónapra 5.000 Ft/hó, összesen 30.000 Ft látogatási költség. 4.) 400.000 Ft ügyvédi költség. 5.) 1.000.000 Ft lakás értékesítéséből eredő kár. E körben előadta, hogy fogvatartása idején csak élettársa havi 45.714 Ft GYED ellátásával rendelkeztek, ebből kellett saját maguk és kiskorú gyermekük megélhetését biztosítani. Hogy a kiadásokat fedezni tudja, élettársa a közös lakást eladta, mégpedig a piaci ár alatt, vagyis 1.000.000 Ft veszteséggel. 5.) 1.150.000 Ft lakásbérleti díj, mert a lakás eladása után bérelt lakásban éltek 2007. február 1. és november 30. napja közötti időben, melynek bére 115.000 Ft/hó volt. A csomagküldés, látogatás költségét és az ügyvédi munkadíjat családja előlegezte, de azt maradéktalanul törlesztette, illetve törleszteni kívánja. Nem vagyoni kárként 5.000.000 Ft-ra tartott igényt, mert az előzetes letartóztatás, majd a házi őrizet mind fizikailag, mind pszichikailag megviselte, letartóztatása után az Országos Neuropszichiátriai Ambulancián kezelték több mint fél évig. Keresete jogszabályi hivatkozásaként Be. 580. § (1) bekezdés I. c) pontját, 582. §-át, 583. § (1) és (3) bekezdéseit, a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdéseit, az Alkotmány 8. § (1), (2), 55. § (1) bekezdéseit, a 66/1991. (XII. 21.) AB és 34/1992. (VI. 1.) AB határozatokat jelölte meg. A nem vagyoni kár tekintetében felhívta a BH 1998. 82. számú eseti döntést a személyi szabadság korlátozásával járó köztudomású sérelmek körében. Az első tárgyaláson a vagyoni kárt 3.080.000 Ft-ra leszállította, mert a lakásbérlettel összefüggő igényét a bérleti díj nagyságára tekintettel módosította. Az elmaradt jövedelem tárgyában előadta, hogy a munkahelyén bejelentve nem volt, de munkát végzett, és tanúkkal tudja igazolni a jövedelme mértékét. Késedelmi kamatot 2007. október 5. napjától kért.

Az alperes ellenkérelmében eredetileg a büntetőeljárásban keletkezett okiratok hiányában a kártalanítás objektív jogalapjára nem tudott nyilatkozni, a kereseti kérelem teljesítését bizonyításig ellenezte. Utóbb elismerte a kártalanítás objektív jogalapját. Nem vitatta, hogy a felperes a keresetét a törvény által meghatározott jogvesztő határidő alatt terjesztette elő. A nem vagyoni kárt illetően nem vitatta a szabadság jogszerű megvonásával önmagában együtt járó nem vagyoni sérelem tényét, a börtönviszonyok elviselésével általában együtt járó fizikai és pszichés terheket, a magánélet korlátozottságát, a személyi kapcsolatok beszűkülését, mint köztudomású, bizonyításra nem szoruló tény. A sérelem csökkentésére 900.000 Ft-ot tartott alkalmasnak. Megjegyezte, hogy a teljes szabadságmegvonással járó, büntetés-végrehajtási intézetben foganatosított előzetes letartóztatáshoz képest a házi őrizet elenyésző nem vagyoni sérelemmel járhat. A nem vagyoni kárt a Pp. 206. §-a alkalmazásával mérlegeléssel kérte megállapítani. A vagyoni kár esetében az elmaradt jövedelemről előadta, hogy azt a felperes nem bizonyította; a csomagköltséget elutasítani kérte, mert a fogvatartott csak olyan küldeményt kaphat, amelynek költségei a mindennapi életben fogvatartás nélkül is felmerülnek;

a látogatás költsége tekintetében arra hivatkozott, hogy csak a terhelt kára megtérítésére kötelezhető. Ügyvédi munkadíj körében pedig csak a kényszerintézkedésekkel okozati összefüggésben álló költség igényelhető tőle, és nem a büntetőeljárás egészéhez kapcsolódó költségek megfizetése. A lakáseladással, lakásbérlettel kapcsolatos követelést elutasítani kérte a kár bizonyítottsága és az okozati összefüggés hiányában. A szerződés magánszemélyek kölcsönös akarat-elhatározáson alapuló döntése volt. Vitatta, hogy a felperesnek és élettársának a megélhetéshez szükséges volt a lakás eladása. A bérleti díjra alapozott követelést is elutasítani kérte, mert egyrészt a bérleti szerződést nem a felperes kötötte, másrészt a bér fejében ellenszolgáltatáshoz jutottak, vagyis nincs kár. Ugyanakkor a bérleti szerződést alaki okból a kétséget kizáró bizonyításra alkalmatlannak is találta.

A Fővárosi Főügyészség 2009. április 6. napján kelt NF. 7609/2006/55. számú nyilatkozata szerint a felperes esetében kártalanítást kizáró ok nem állapítható meg.

A Fővárosi Bíróság 2010. július 16. napján meghozott 10. P. 25.225/2007/43. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.876.700 Ft-ot, ennek 2007. október 5. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 526.800 Ft kereseti illetékről akként rendelkezett, hogy abból 295.000 Ft-ot a felperes, 231.800 Ft-ot az alperes köteles külön felhívásra az államnak megfizetni. Ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság a Be. 580. § (1) bekezdés I. c) pontja, 582. § (1) és (2) bekezdései, a Ptk. 339. § (1), 355. § (1) és (4) bekezdései keretében vizsgálta azzal, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapította meg. A felperes egyes kereseti kérelmeit illetően a következőket fejtette ki.

A csomagküldés és a látogatások költségét, a lakás kényszereladásából eredő kárt és a lakásbérleti díj megtérítése iránt előterjesztett követelést egyaránt alaptalannak találta. Helytállónak tekintette azt az alperesi hivatkozást, hogy a csomagokban olyan élelmiszerek és tisztálkodási szerek lehettek, amelyekkel kapcsolatos költség a szabadságelvonástól függetlenül felmerült volna, emellett a felperes nem is igazolta, hogy mikor, kitől, milyen értékben kapott csomagot. A felperest élettársa látogatta rendszeresen a fogvatartás helyén, de pontosan nem volt megállapítható, hogy az igényelt havi 5.000 Ft minek kapcsán merült fel. A büntetés-végrehajtási intézet és a felperes élettársának lakóhelye közötti távolság havi szinten ilyen mértékű költséget nem indokolt, de az sem nyert igazolást, hogy pontosan havonta hány látogatás történt, rendszeres volt-e a gépkocsi használat. A felperes tulajdonát képező lakás kényszereladásával kapcsolatban kifejtette, hogy ez a felperes döntésén alapult, a felperes élettársa és gyermeke megélhetésének biztosítására

nem ez volt a kizárólagos megoldási lehetőség. A vevő tanúvallomásában előadta, hogy a lakás meghirdetett vételára 7.900.000 Ft volt. Alku folytán egyeztek meg 7.600.000 Ft-ban, az kitűnt számára, hogy az eladónak sürgős az értékesítés, és az akkori piaci ár alatt vásárolta meg a lakást. Minimum 1.000.000 Ft-tal volt kedvezőbb számára a vételár. Mivel azonban az anyagi problémák megoldására az elsőfokú bíróság szerint nem a lakás eladása volt az egyetlen kizárólagos megoldás, így nem állapította meg a közvetlen okozati összefüggést a szabadságelvonás kényszerintézkedéssel. A szerződésben kölcsönösen kialakított vételárat a felperes elfogadta, és nincs lehetőség arra, hogy ennek kapcsán elmaradt haszon miatt igényérvényesítéssel lépjen fel az alperessel szemben. Ugyanakkor a követelés összezszerűségét sem találta bizonyítottnak. A lakásbérleti díjra alapított követelésnél értékelte, hogy a bérleti szerződést a felperes élettársa kötötte meg, mégpedig 2007. február első napjával. Az ingatlan eladására a szerződés 2006. október 17. napján jött létre, így ettől az időponttól kezdve számolni kellett azzal, hogy új lakás vásárlásának hiányában bérleti díj címén keletkezik fizetési kötelezettség. Az ügyvédi költséggel kapcsolatosan rögzítette, hogy a súlyos bűncselekmény gyanúja, a szabadságelvonás elrendelése, majd meghosszabbítása indokolta a jogi képviselő igénybevételét. A számlával igazolt ügyvédi munkadíj a kényszerintézkedéssel okozati összefüggésben keletkezett, a büntetőeljárástól nem választható szét, ezért annak megtérítésére 400.000 Ft erejéig a felperes alappal tartott igényt. Az elmaradt jövedelem körében az elsőfokú ítélet tartalmazta, hogy a felperes már huzamosabb ideje, kb. másfél-két éve, de bejelentés nélkül dolgozott árubeszerzőként egy ismerősénél, napi díjazásban részesült és másnaponta járt dolgozni. Havi jövedelmét 120.000-130.000 Ft-ban jelölte meg. Ezt az előadását a munkáltató alátámasztotta azzal, hogy a felperes havi átlagos jövedelmét 100.000 Ft körüli összegre tette. Az adóhatóság a bíróság megkeresésére azt a tájékoztatást adta, hogy a felperes 2005. és 2006. adóévekre nem nyújtott be személyi jövedelemadó bevallást. A tanúvallomások alátámasztották tehát, hogy a felperes a szabadságelvonást megelőzően rendszeresen dolgozott, havi jövedelemmel rendelkezett. Ugyanakkor nem igényelheti a bejelentés nélküli, az adózási és egyéb járulékfizetési kötelezettség teljesítése nélkül elért kiesett jövedelmét. Az elsőfokú bíróság tekintettel arra, hogy a rendszeres munkavégzés igazolt volt, a Pp. 206. § (3) bekezdésének alkalmazásával a mindenkor minimálbér alapján látott lehetőséget a kiesett munkabér megállapítására. Ez 2006. évre hat hónapra 52.500 Ft/hó nettó munkabért jelentett, összesen 315.000 Ft-ot, 2007. évre három hónapra 53.900 Ft/hó nettó munkabért jelentett, összesen 161.700 Ft-ot, vagyis elmaradt jövedelem címén a felperes keresetét 476.700 Ft erejéig tartotta alaposnak.

A nem vagyoni kár körében az alperes nem vitatta az előzetes letartóztatással mint a szabadság jogszerű megvonásával önmagában együtt járó nem vagyoni sérelem tényét, a börtönviszonyok elviselésével okozott fizikai és pszichés terheket, a magánélet korlátozottságát, a személyi kapcsolatok beszűkülését, mint köztudomású és bizonyításra nem szoruló tényeket, míg a házi őrizettel kapcsolatosan az alperes azt fejtette ki, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben fogatosítandó kényszer-intézkedéshez képest ez elenyésző nem vagyoni

sérelemmel járhat. A felperes előadta, hogy a börtönviszonyok mennyire megviselték, alvászavarral küszködött, idegei tönkrementek, képtelen volt elfogadni, hogy élettársa elhidegült tőle. A felperes az előzetes letartóztatás megszüntetése után ideggyógyász segítségét igénybe vette, de az általa felírt gyógyszereket utóbb elhagyta, ellenőrzésre nem járt vissza, mert úgy érezte vissza kell állnia a régi kerékvágásba, dolgai csak így rendeződhetnek. Gyógyszerre jelenleg már nincs szüksége, alvással kapcsolatos problémái azonban még vannak. A felperes volt élettársa, később házastársa, jelenleg elvált házastársa elmondta, hogy más embert kapott vissza, amikor a házi őrizetet elrendelték. A felperes bizonytalan, türelmetlen, ugyanakkor parancsolgató lett, a gyógyszerektől a helyzet rosszabbá vált, mert agresszív, kibírhatatlan lett. Alaptalanul féltékenykedett, mindez a korábbi kiegyensúlyozott kapcsolatukat romba döntötte. A felperest a fogvatartás több hónapra megfosztotta attól, hogy a fiát lássa. A perben beszerzett pszichológus és elmeorvosi szakvélemény megállapította, hogy a felperest a börtönviszonyok mind lelkileg, mind testileg megviselték. A pszichiátriai ambulancián depressziót, szorongást, paranoid tünetképződést állapítottak meg, és a felperes egy hónapig gyógyszeres kezelésben részesült. A felperes betegség tünetei mellett jelenleg is észlelhető nagyfokú szorongás, paranoid élményfeldolgozás, környezetével szembeni bizalmatlanság és fokozott érzékenység. Személyisége hátrányára változott, zárkózottabb lett, régebbi kapcsolatait nem tartja, szórakozni ritkábban jár, élettere beszűkült, munkahelyén a paranoid, bizalmatlan hozzáállása érvényesül, ami tartós frusztrációt és szorongást eredményez. A szabadságelvonás és a kialakult pszichés változás között fennáll az okozati összefüggés. A kényszerintézkedés okozta tünetek az akut ellátás keretében kezelhetők voltak, de a következményes életviteli változások miatti viselkedés és magatartásváltozások hosszabb távú pszichés károsodást eredményeztek. A felperes személyes előadása a tárgyalás közvetlensége, a tanúvallomások, a perben beszerzett aggálytalan igazságügyi elmeszakértői és pszichológus szakértői vélemény egyértelműen igazolta, hogy a szabadságelvonás a felperes életében jelentős érdeksérelmet okozott, amely miatti nem vagyoni kár mértékét az elsőfokú bíróság valamennyi hátrányt mérlegelve és figyelembe véve a 2006-2007. évi élet- és árviszonyokat, 3.000.000 Ft-ban állapította meg.

A késedelmi kamatról a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy a kamatfizetés kezdő időpontja a felperes kérelme szerint a keresetlevél előterjesztésének napjával azonos. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött. A tárgyi költségmentesség (helyesen illetékfeljegyzési jog) folytán le nem rótt illetékről akként rendelkezett, hogy a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles 295.000 Ft-ot megfizetni, míg egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte, az ügyvédi költség és elmaradt jövedelem címén előterjesztett igény elutasítását, és a nem vagyoni kártalanítás 1.000.000 Ft-ra történő leszállítását. Kérte továbbá az illetékfizetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, és az alperes illetékfizetési kötelezettségének mellőzését. Fellebbezése indokolásában előadta, hogy az

elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a csatolt számlák alkalmasak annak bizonyítására, hogy a büntetőeljárás során a felperes képviselőjét ellátó ügyvédeknek kifizetett munkadíj a kényszerintézkedéssel okozati összefüggésben merült fel. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert nem fejtette ki, hogyan jutott arra a következtetésre, hogy a számlával igazolt ügyvédi munkadíj a kényszerintézkedéssel áll okozati összefüggésben, és nem választható szét a büntetőeljárástól. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes csaknem a büntetőeljárás befejezéséig a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt állt, nem jelenti, hogy a teljes védői díj és költség az előzetes letartóztatással és a házi őrizettel okozati összefüggésben merült volna fel. A védőnek nemcsak a kényszerintézkedéssel összefüggő tevékenységet kellett kifejtetni, hanem olyanokat is, amelyek akkor is szükségesek, ha a terhelt szabadlábon védekezik. Ez utóbbi tevékenységre jutó munkadíj és költség megtérítésére az alperes nem kötelezhető. A felperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek, amikor nem igazolta a kényszerintézkedéssel okozati összefüggésben álló költségeket. Ugyancsak tévesnek minősítette az elmaradt jövedelemre vonatkozó megtérítési kötelezettségét. A felperesnek nem csupán a keresetkiesés tényét, de annak mértékét is bizonyítania kellett volna. Nem tekintette jogszerűnek, hogy az elmaradt jövedelem mértékének bizonyítatlansága következményeit az elsőfokú bíróság nem értékelte a felperes terhére. A nem vagyoni kár összegét azért kérte leszállítani, mert az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt a körülményt, hogy a felperest elsősorban az elfogása körülményei, továbbá a súlyos bűncselekménnyel történő meggyanúsítása, és ennek esetleges következményei viselték meg, illetve azok a körülmények, amelyek a felperes házasságának megromlásához vezettek. Ezek pedig nem a kényszerintézkedéssel, hanem magával a büntetőeljárással állnak okozati összefüggésben, mely hátrányokért az alperes nem tartozik helytállni. Kérte mellőzni az illetékfizetési kötelezettségével kapcsolatos ítéleti rendelkezést, mert az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes illetékmentes, illeték megfizetésére nem kötelezhető. A másodfokú tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy az ügyvédi munkadíjból 200.000 Ft-ot tart okozati összefüggésben a kényszerintézkedéssel.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira utalva.

Felperesi fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a 3.000.000 Ft-ot meghaladóan a nem vagyoni kár, 876.700 Ft-ot meghaladóan a vagyoni kár megtérítésére irányuló keresetét elutasító, alperesi fellebbezés folytán őt 200.000 Ft erejéig vagyoni kárban, 1.000.000 Ft erejéig nem vagyoni kárban marasztaló ítéleti rendelkezés (Pp. 228. § (4) bekezdés), a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezt meghaladó részeit bírálta felül.

Az alperes fellebbezése a következők szerint kisebb részben alapos.

Az a felek között nem képezte vita tárgyát, hogy az alperest a felperes 2006. június 18. és december 14. napja közötti időre elrendelt előzetes letartóztatása és 2006. december 15. napjától 2007. március 10. napjáig tartó házi őrizete miatt a Be. 580. § (1) bekezdés I. c) pontja szerint kártalanítási kötelezettség terheli. Az alperes kártalanítást kizáró okra nem hivatkozott. A másodfokú eljárás tárgya kizárólag a felperes számára megítélt ügyvédi munkadíj és elmaradt jövedelem, illetve a nem vagyoni kár mértéke.

A nyomozati iratokból megállapítható, hogy 2006. március 31. napjától 2006. június 15. napjáig semmiféle nyomozati cselekményen a felperes ügyvédi képviselőt nem kellett ellátni, hiszen csak az utóbbi időpontban történt meg a felperes őrizetbe vétele. Amikor azonban a nyomozó hatóság a bűncselekmény alapos gyanúját már meghatározott személyhez kötötte, a felperest érintő, de egyébként is alig néhány eljárási cselekmény történt. A felperest az őrizetbe vételekor fogatosított kihallgatáson kívül még egy esetben hallgatták ki, melyen meghatalmazott védője jelen volt. A kártalanítást megalapozó kényszerintézkedések elrendelése, meghosszabbítása, a kényszerintézkedés megszüntetése tárgyában összesen hét bírósági eljárás volt, melyek iratai teljes terjedelemben nem képezik a nyomozati iratok részét, de megállapítható, hogy legkevesebb öt esetben a felperes jogorvoslattal élt ellenük. A felperes számlával összesen 420.000 Ft ügyvédi munkadíjat igazolt, és a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megítélt 400.000 Ft tekintetében kimondható, hogy az a kényszerintézkedéssel okozati összefüggésben áll, hiszen nemcsak a kényszerintézkedések tárgyában tartott meghallgatásokon kellett a védőnek jelen lennie és a jogorvoslati kérelmeket előterjeszteni, de a felperessel a kapcsolattartás féléven keresztül csak a büntetés-végrehajtási intézet útján történhetett.

A perben tanúbizonyítással igazolt, hogy a felperes az előzetes letartóztatás előtt már huzamosabb ideje rendszeres munkát végzett, és abból havi legkevesebb 100.000 Ft jövedelemmel rendelkezett függetlenül attól, hogy a közteherviselési kötelezettséget nem teljesítette. Gyanúsított ki hallgatásakor havi 120.000 Ft-ról tett nyilatkozatot, hasonló értelemben tett előadást jelen perben, és az a személy, aki foglalkoztatta, maga is havi 100.000 Ft-ban határozta meg felperes átlagos jövedelmét. A másodfokú bíróság szerint is igazolt a felperes rendszeres munkavégzése, és az ítélezési gyakorlat elismeri annak lehetőségét, hogy a keresetvesztéssel pótló kártérítés olyan személy javára is megállapítható, aki a károsodást megelőzően nem állt megszakítás nélkül munkaviszonyban, vagy más kereső foglalkozást nem folytatott. (BH. 2004. 111.). Az elsőfokú bíróság a 2006-2007. évre érvényes minimálbérnél alacsonyabb összeget (316/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet) vett számítása alapjául, ami a felperes által kértnek kevesebb, mint a fele. Mivel pedig bizonyított volt a felperes rendszeres kereső tevékenysége, az abból származó jövedelem elvesztése a felperes oldalán kárként jelentkezik. Nem volt ok - alperesi fellebbezés nyomán - sem az elmaradt jövedelemre vonatkozó követelés elutasítására, sem annak megváltoztatására.

A felperes közel kilenc hónapig állt a személyi szabadságát korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt, ebből hat hónapig a legsúlyosabb korlátozást, az előzetes letartóztatást kellett elszenvednie. A BH 1998. évi 82. eseti döntés szerint köztudomású tény [Pp. 163. § (3) bek.], hogy a személyi szabadság hosszabb időtartamú, jelentős korlátozása, a börtönviszonyok fizikai és pszichikai vonatkozásban egyaránt megterhelőek és általában is károsak. Az ennek során elszenvedett „sérülések” a szabadulást követő életvitelben, munkahelyi elhelyezkedésben és a munkavégzésben is hátrányt jelenthetnek. A nem vagyoni kárpótlásnak éppen az a rendeltetése, hogy enyhítse e hátrányokat, és segítse a belőlük eredő nehézségek leküzdését. A felperes azonban a köztudomású sérelmeket meghaladó következményeket igazolt. Addig kiegyensúlyozott családi háttere megszűnt. A volt élettárs beszámolt arról, hogy a felperes személyisége a szabadulását követően milyen negatív változásokon ment keresztül, ami végül is ahhoz vezetett, hogy kapcsolatuk megszakadt. A felperes egészségi, pszichés károsodását még a 2009-ben, vagyis két évvel a kényszerintézkedések megszüntetése után lefolytatott szakértői vizsgálat idején is észlelni lehetett. A szakértői vizsgálat nagyfokú szorongást, paranoid élményfeldolgozást, környezetével szembeni bizalmatlanságot, fokozott érzékenységet tárt fel azzal, hogy a kényszerintézkedés okozta tünetek ugyan kezelhetők voltak akut ellátás keretében, viszont a következményes életviteli változások miatt viselkedés- és magatartásváltozások hosszabbtávú pszichés károsodást okoztak. E körülmények mérlegelése alapján a másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy a felperesnek a köztudomású sérelmeket meghaladó hátrányokat kellett, kell elszenvednie, és ezért a 2007. évi élet- és árviszonyokat értékelve az elsőfokú bíróság által meghatározott 3.000.000 Ft nem vagyoni kár mérséklésére nem volt alap.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. Ugyanezen rendelkezés alkalmazásával azonban meg kellett változtatni az alperest kereseti illetékben marasztaló elsőfokú ítéleti rendelkezést, mert az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentességet élvez, illeték megfizetésére nem kötelezhető.

A másodfokú eljárásban pervesztes alperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes képviselőével felmerült ügyvédi munkadíjat (Pp. 75. § (2) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdés) megtéríteni. Az alperes illetékmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetékre a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a irányadó.

, 2011. február 24.

Dr. Tölg-Molnár László sk.
a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna sk.
előadó bíró

Dr. Hóbl Katalin sk.
bíró

A kiadmány hiteléül: